

«بسم الله الرحمن الرحيم»

عنوان

بررسی بیانیه گام دوم انقلاب در کلام رهبری

هاجر کنعان پور^۱

چکیده

در این مقاله با عنایت خاص پروردگار به صورت کتابخانه ای چندین کتاب از جمله کتاب گام دوم انقلاب شکوهمند اسلامی و چندین سایت از جمله <https://khloink//4171> مطالعه کرده ام. هدفم از نوشتن این مطالب بیانیه گام دوم انقلاب که مورد تأکید رهبری به خصوص برای جوانان است را بیشتر به جوانان معرفی کنم و ابتدا به اهمیت ویژگی های این بیانیه و بعد بیانیه را بررسی کرده ام. که حضرت آقا به اموری از قبیل: ورود انقلاب اسلامی به دومین مرحله خودسازی، جامعه پردازی و تمدن سازی پیروزی انقلاب اسلامی، آغازگر عصر جدید عالم، شعارهای جهانی، فطری، درخشان، همیشه زنده انقلاب، دفاع ابدی از نظریه نظام انقلابی جمهوری اسلامی و فاصله میان باید ها و واقعیت ها، انقلاب اسلامی مایه ی سربلندی ایران و ایرانی، برای برداشتن گام های استوار در آینده باید گذشته را شناخت، آغاز انقلاب اسلامی از نقطه صفر و.... اشاره کرده ام. و سپس توصیه های اسلامی رهبر از جمله؛ علم و پژوهشی، معنویت و اخلاق، اقتصاد، عدالت و مبارزه با فساد، استقلال و آزادی، عزت ملی، روابط خارجی، مرز بندی دشمن، سبک زندگی و برکات بزرگ انقلاب اسلامی از جمله : ثبات و امنیت و حفظ تمامیت ارضی ایران، موتور پیشران کشور در عرصه علم و فناوری و

^۱. طلبه سطح ۲، حوزه علمیه فاطمه الزهراء، آبادان

ایجاد زیر ساخت های حیاتی اقتصادی و عمرانی، به اوج رسانیدن مشارکت مردمی و مسابقه خدمت رسانی، سنگین کردن کفه ی عدالت در تقسیم امکانات عمومی کشور، افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه، ایستادگی روز افزون در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان. و مبانی قرآنی که آیاتی را بیان کرده ام که طبق پیام حضرت مهدی(علیه السلام) بر همه لازم است که از مقام معظم رهبری که امروز فقیهی است که مورد انتخاب همه علما است پیروی کنیم.

کلید واژه ها: انقلاب، اسلامی، بیانیه، گام.

مقدمه

انقلاب اسلامی نهضتی است که زیر سلطه طاغوتیان و ساواک بود، تا اینکه بنیان گذار جمهوری اسلامی حضرت امام خمینی(رحمه الله علیه) آمدن و این نهضت را به مردم مسلمان ایران هدیه کردند.

ملت مسلمان که با نظام شاهنشاهی مخالف بودند بساط حکومت ظلم و اختناق شدید و وابسته به آمریکا را در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ برچیدند و به فاصله کمتر از ۵۰ روز مردم با شعارهای (استقلال آزادی، حکومت اسلامی) به پا خواستند و انقلاب اسلامی را به پیروزی رساندند.

انقلاب کبیر اسلامی ایران در حالی که چهلمین سالگرد پیروزی خود را پشت سر و قدم به دهه پنجم حیات خود گذاشت، که اگر دشمنان مستکبر بر سر راهشان قرار نمی گرفت پیشرفت های زیادی می کردند. در چنین نقطه عطفی رهبر حکیم انقلاب بیانیه گام دوم انقلاب خطاب به ملت ایران و به ویژه جوانان که به عنوان منشوری برای دومین مرحله خود سازی، جامعه پردازی و تمدن سازی خواهد بود را بیان کردند.

« و من الله التوفیق »

هاجر کنعان پور

تابستان ۱۴۰۱

مفهوم شناسی انقلاب

معنای لغوی: زیر و رو شدن، تغییر وضع، دگرگونی، ناآرامی، بی قراری.^۱

معنای اصطلاحی: انقلاب در اصطلاح رایج جهان (تلاش عده ای برای واژگون کردن حکومت و ایجاد حکومتی نو) به منظور تغییرات اساسی و بنیادین در تمام نهادها، مناسبات، ساختار سیاسی و اجتماعی و جایگزینی سازمان نوین و مطلوب در چهارچوب اهداف و آرمان های خاص.^۲

مفهوم شناسی اسلامی

معنای لغوی: تسلیم شدن، داخل شدن در صلح و آشتی، داخل شدن در دین اسلام.^۳

معنای اصطلاحی: دینی که محمد بن عبدالله آورد و آن مبتنی بر گفتن شهادتین «اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمداً رسول الله» و اعتقاد به آن و عمل به واجبات (نماز و روزه، زکات و حج و غیره....) در معنایی دیگر؛ قبول وحی و گفته های پیامبران است و در معنای اخص به معنای پذیرش دین حضرت محمد(صلی الله علیه و آله وسلم) است.^۴

مفهوم شناسی بیانی

معنای لغوی: اطلاعیه، اعلامیه، گزارش.^۵

۱. انوری، فرهنگ بزرگ سخن، ص ۶۲۹

۲. پایگاه حوزه

۳. عمید، فرهنگ فارسی عمید، ص ۱۲۵

۴. معین، فرهنگ فارسی معین، ص ۱۴۶

۵. vegehyeb.com

معنای اصطلاحی: اطلاعیه یا نوشته ای که از سوی سازمان، حزب یا شخص مسئول در زمینه خاصی صادر می شود، و اطلاعاتی را معمولاً به تفصیل بازگو می کند.^۱

مفهوم شناسی گام

معنای لغوی: قدم، فاصله میان دو پا هنگام راه رفتن.^۲

معنای اصطلاحی: ۱. مقدار مسافتی که شخص با بلند کردن یک پا و گذاشتن مجدد در آن بر روی زمین طی می کند. ۲. فاصله دو دنده متوالی پیچ به موازات محور استوانه می باشد.^۳

اهمیت بیانیه گام دوم انقلاب

بیانیه ی تفصیلی رهبر حکیم انقلاب اسلامی به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب و آغاز فرایند بزرگ و جهانی چهل سال دوم؛ به جهات متعددی بسیار مهم و راهبردی است.

۱- این بیانیه مهم است به دلیل صادر کننده و امضای زیر آن! صادر کننده این بیانیه شخصیتی است با ویژگی های حقیقی ممتاز و جایگاه حقوقی رفیع، شخصیتی که رنگ انگشترش خبر ساز است و نخ های قبای ایشان یا تصویر راه رفتن ایشان در یک روز برفی برای تدریس، سوژه ای جذاب برای رسانه ها و میلیون ها کار بر فضای مجازی می شود. بیانیه حدوداً شش هزار کلمه ای چنین شخصیتی که تک تک واژگانش با عنایت انتخاب شده اند حتماً مهم و نیازمند تعمق و شایسته ی تدبیر در آن است.

۲- به دلیل مقطع صدور آن یعنی چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و آغازگر دهه پنجم و چهل سال دوم انقلاب.

^۱. انوری، فرهنگ بزرگ سخن، ص ۳۶۲

^۲. عمید، فرهنگ فارسی عمید، ص ۸۵۸

^۳. انوری، فرهنگ بزرگ سخن، ص ۶۰۶۷

۳- به دلیل مخاطب اصلی آن یعنی جوانان: جمعیتی انبوه، تحصیل کرده، پر انرژی و آینده ساز، که هر کدامشان می توانند محرک و پیشران حرکت و اقدامی مهم و سازنده برای کشور باشند.

۴- به دلیل محتوا و مضامین راهبردی آن که سخن اصلی همین جا است! در این بیانیه که می توان آن را منشور انقلاب اسلامی در نقطه عطف چهل سالگی ارزیابی کرد، محورها، فرازاها و نکته های پر مغز موج می زند و با تعمق و ژرف اندیشی در آن، این حقیقت روشن تر می شود.^۱

مهم ترین ویژگی های بیانیه گام دوم انقلاب

بیانیه گام دوم انقلاب به دلیل چند ویژگی مهم حائز اهمیت است که در ادامه به بیان آن ویژگی خواهیم پرداخت.

۱- ویژگی اول این بیانیه دارای «جامعیت» است؛ چرا که هم به مشکلات، خطاها، سوء تدبیرها و بی تدبیری ها اشاره داشته و هم به ظرفیت ها و امکانات وسیع و بی بدیلی که در کشور وجود دارد، اشاره کرد، که مهمترین سرمایه و ظرفیت نیز سرمایه انسانی است.

۲- ویژگی دوم «نگاه به آینده» است. در عین حال که این بیانیه نگاهی به گذشته و مشکلات دارد، چشم اندازی است که قله ها و مسیر رسیدن به قله ها را هم مشخص می سازد و این بیانیه راه های طی شده را یادآوری می کند تا امید زدایی رسانه های غربی و کنش گران سیاسی معاند را خنثی کند. مقام معظم رهبری یادآوری می کنند که قله و مقصد کجاست و امید هم می دهند که مسیر طی نشده را باید طی کرد تا به قله رسید.

۳- ویژگی سوم «مخاطب قرار دادن جوانان» است. البته مخاطب آن تمامی مردم ایران و جهان، مسئولان قوای سه گانه و حتی دشمنان هستند، چرا که رهبری به

^۱ <https://khloink/f/41713>.

سابعاً نهاد پر ابهت و با شکوه و افتخار آمیز ایستادگی در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان و در رأس آنان، آمریکای جهان خوار و جنایت کار، روز به روز برجسته تر شد.

در تمام این چهل سال، تسلیم ناپذیری و صیانت و پاسداری از انقلاب و عظمت و هیبت الهی آن و گردن برافراشته ی آن در مقابل دولت های متکبر و مستکبر، خصوصیت شناخته شده ی ایران و ایرانی، به ویژه جوانان این مرزو بوم به شمار می رفته است. قدرت های انحصارگر جهان که همواره حیات خود را در دسته اندازی به استقلال دیگر کشورها و پایمال کردن منافع حیاتی آنها، برای مقاصد شوم خود دانسته اند، در برابر ایران اسلامی و انقلابی، اعتراف به ناتوانی کردند.

ملت ایران در فضای حیات بخش انقلاب توانست نخست دست نشانده ی آمریکا و عنصر خائن به ملت را از کشور براند و پس از آن هم، تا امروز از سلطه ی دوباره قلدران جهانی بر کشور با قدرت و شدت جلوگیری کند.^۱

مبانی قرآنی

بر همه لازم است به پیام حضرت مهدی (علیه السلام) توجه کنند. فقهای عادل که مخالف هوی هستند، جانشینان ما هستند و در حوادث به آنها مراجعه کنند. امروز فقیهی که مورد انتخاب علما است و وظیفه همه ما اطاعت از اوست. مقام معظم رهبری است که در حوادث واقعه باید از فرمان و پیام او اطاعت کنیم.

برای این بیانیه صدها آیه و حدیث و تجربه است که با اطمینان بیشتری آن را عملی می سازد.

اما تاریخ گذشته؛ گذشته ما طاغوتی بود و برخاسته از زور بیگانگان که مردم را به پیروی وادار می کرد.

^۱. راجی و صالحی، گام دوم بیانیه راهبردی مقام معظم رهبری، ص ۲۶ تا ۳۴

« اتبعوا أمر كل جبار عنيد ».^۱

امام خمینی (رحمه الله علیه) موسی گونه به سراغ آن طاغوت رفت.^۲ « اذهب الی
فرعون انه طغی ».^۳

رژیم کودتایی آن هم از نوع خارجی، نه داخلی، بدون آرا و پشتوانه مردم و هیچ
گونه لیاقت و سابقه و کمال، همانگونه که امام علی (علیه السلام) در نامه ای به
معاویه نوشت: تو نه سابقه خوبی داری و نه کمال. حکومتی خود فروخته و وابسته،
همراه با آلودگی اخلاق، تبلیغات ضد ارزش و انحصار بیشترین خدمات به پایتخت
و مناطق بزرگ، در حالی که حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: « لهم قسماً
من بیت ما لک، و قسماً من غلات صوافی الاسلام فی کل بلد. فأن لأصقی منهم مثل
الذی للآدنی، و کل قد استرعیت حقه »

بخشی از بیت المال و بخشی از غله های زمین های غنیمتی اسلام را در شهری
به طبقات پایین اختصاص ده، زیرا برای دورترین مسلمانان همانند نزدیکترین
آنان سهمی مساوی وجود دارد و تو مسئول رعایت آن باشی.^۴

به جای آنکه پیامبر اعظم الگو باشد: « لقد کان لکم فی رسول الله أسوه حسنه ».^۵
غرب را الگو قرار دادند و به جای اطاعت از خدا، مردم را با ارباب و تهدید و تحقیر
به اطاعت وا داشتند. خداوند انقلاب اسلامی را برخاسته از ایمان اسلامی به دست
امام خمینی (رحمه الله علیه) ایجاد کرد. مردم با اراده و شتافت و بصیرت دور امام
جمع شدند و ابراهیم و ارباب های موهوم را در هم شکستند. خدوند نیز عنایت کرد
و امام و یارانش را طبق وعده خود به انبیاء یاری کرد.

۱. سوره مبارکه هود، آیه ۵۹

۲. قرائتی، مبانی قرآنی گام دوم انقلاب اسلامی، ص ۵۲ تا ۵۳

۳. سوره مبارکه طه، آیه ۲۴

۴. دشتی، نهج البلاغه، ص ۴۱۴

۵. سوره احزاب، آیه ۲۱

« انا لننصر رسلنا و الذين آمنوا في الحياه الدنيا »^۱.

کم کم انقلاب پیروز شد و عصر جدیدی آغاز شد، انقلابی که دین و دنیا را در کنار هم گذاشت. آزادی، اخلاق، معنویت، عدالت، استقلال، عزت، عقلانیت و برادری را به جای تفرقه، ذلت، قساوت، خفقان و ترکیبی از جمهوریت و اسلامیت را به ارمغان آورد.

این انقلاب به دست مرجع تقلیدی مثل امام خمینی (رحمه الله علیه) و علمای همراه با ایشان شکل گرفت که حضرت علی (علیه السلام) وظیفه آنان را قیام علیه پر خوران و حمایت از گرسنگان قرار داد.

« و ما أخذ الله العلماء ألا يقاروا علی كظه ظالم و لا سغب مظلوم، لأ لقیتم حبلا علی غاربها، و لسقیتم آخرها بكأس أولها و لأفلیتم دنیاكم هذه أزهده عندی من عطفه غنر عنز »

و اگر خداوند از علما عهد و پیمان نگرفته بود که در برابر شکم بارگی ستمگران و گرسنگی مظلومان، سکوت نکنند، مهارشته خلافت را بر کوهان انداخته، رهایش می ساختم، و آخر خلافت را با کاسه اول آن سیراب می کرد، انگاه می دیدید که دنیای شما نزد من از اب بینی بزغاله بی ارزش تر است.^۲

نتیجه گیری

رهبر انقلاب اسلامی؛ حضرت امام خامنه ای در چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی بیانیه ای که خطاب به ملت شریف ایران به ویژه جوانان، ضمن بیان کردن سختی هایی که در چهل سال اول پیروزی انقلاب اسلامی وجود داشت و در اشاره به ظرفیت های بزرگ کشور در حوزه های مختلف، آینده ای روشن برای ایران اسلامی ترسیم کردند.

۱. سوره مبارکه غافر، آیه ۵۱

۲. همان، ص ۳۰

رهبر با بیانی ساده و روشن، اصول پیشرفت نظام مقدس اسلامی را بیان کردند. این بیانیه را به عنوان یک دستور العمل برای مسئولان صادر نکردند. بلکه برای همه مردم به ویژه جوانان است. این جوان ها هستند که در دهه های آینده صاحبان انقلاب خواهند شد. زیرا که دشمن همواره قشر جوان را مورد حمله قرار می گیرد. و اگر این جوانان توصیه های رهبری را به خصوص خودسازی، جامعه سازی، تمدن سازی؛ را سرمشق زندگی خود قرار دهند، دیگر دشمن نمی توانند فکر و روح و روان جوانان غلبه کنند و همیشه این انقلاب بر این پیروزی باقی می ماند.

فهرست منابع

*قرآن

* نهج البلاغه

۱- انوری، حسن انوری، فرهنگ بزرگ سخن، جلد ششم، چاپ اول، سال ۱۳۸۱، چاپخانه مهارت، انتشارات سخن.

۲- بابایی خورزوقی، علی، گام دوم شکوهمند اسلامی، انتشارات دارخوین، چاپ دوم، سال ۱۳۹۹.

۳- خامنه ای، علی، بیانیه گام دوم انقلاب خطاب به ملت ایران، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ اول، زمستان ۱۳۹۷.

۴- راجی و صالحی، محمدحسین و محمد رضا، گام دوم بیانیه راهبردی مقام معظم رهبری در خصوص گام دوم انقلاب، انتشارات معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی، چاپ اول، سال ۱۳۹۸.

۵- عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، انتشارات امیرکبیر، چاپ ششم، سال ۱۳۷۵.

۶- قرائتی، محسن، مبانی قرآنی بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی مقام معظم رهبری، سال ۱۳۹۸.

۷- سایت؛ vagehyeb.com

۸- سایت؛ <https://kh10ink/f/41713>

۹- سایت؛ <https://www.masleghnews.ir>

۱۰- پایگاه حوزه